

EISEN MET BETREKKING TOT DE IMPORT VAN FRISDRANKEN

1. Inleiding

Onderstaand treft u een overzicht aan van de eisen die gesteld worden aan het op de Nederlandse markt brengen van frisdranken. Achtereenvolgens wordt ingegaan op 'samenstelling', 'etikettering', 'verpakking', 'statiegeld', 'verbruiksbelasting/BTW' en 'invoerrechten'. Tot slot treft u een overzicht aan van de belangrijkste adressen en telefoonnummers waar u terecht kunt voor meer informatie. Dit overzicht is naar beste weten samengesteld. Echter, er kan geen aansprakelijkheid voor fouten aanvaard worden. Alleen de wetteksten zijn bindend, niet deze gepopulariseerde tekst.

2. Samenstelling frisdranken

Frisdranken zijn niet-alcoholhoudende dranken, bestaande uit (al dan niet koolzuurhoudend) water, suiker en/of zoetstoffen waaraan mogen zijn toegevoegd aroma's, vruchtensappen of eetbare bestanddelen van vruchten of planten.

Naast frisdranken bestaan er ook vruchtendranken. Een vruchtendrank bestaat minimaal uit water, suiker en vruchtensap. Voor sap is per vruchtensoort een minimumgehalte vastgesteld, beginnend vanaf 25%. Deze minimumgehalten staan beschreven in het Warenwetbesluit vruchtensappen.

Het Warenwetbesluit gereserveerde aanduidingen en het Warenwetbesluit Etikettering van levensmiddelen regelen de samenstelling en etikettering van frisdranken in Nederland. Deze warenwetbesluiten zijn niet van toepassing op frisdranken die rechtmatig in een ander EU lidstaat op de markt zijn gebracht, onder de voorwaarde dat de etikettering daarvan een duidelijk onderscheid mogelijk maakt met de 'Nederlandse' frisdranken.

3. Etikettering

a. Algemene etiketteringsregels

Op grond van het Warenwetbesluit Etikettering van Levensmiddelen zijn de volgende vermeldingen verplicht:

- De productaanduiding;
- De ingrediëntendeclaratie;
- De datum van minimale houdbaarheid, door vermelding van een datum in de volgorde maand en jaar, voorafgegaan door de woorden 'tenminste houdbaar tot einde' (de houdbaarheidstermijn van frisdranken ligt gemiddeld tussen 9 en 15 maanden);
- De vermelding van de productiepartij in een herleidbare code. Indien de datum van minimale houdbaarheid in dag/maand/jaar is aangebracht is een aparte code niet noodzakelijk;
- Gegevens omtrent de producent, verkoper of verpakker door vermelding van de (handels)naam en het adres/plaats van vestiging;
- De inhoud in l, cl of ml. Indien bij de inhoud een e-teken wordt gebezigd (dit is niet verplicht, doch indien het teken niet wordt gevoerd, gelden andere gedetailleerde voorschriften), gelden de volgende voorschriften:
 - bij een nominale hoeveelheid tussen 5 en 20 cl bedraagt de hoogte van de cijfers 3 mm. Bij een nominale hoeveelheid tussen 20 en 100 cl, 4 mm en bij een nominale

- hoeveelheid van 100 cl en groter, 6 mm;
- het e-teken zelf dient tenminste 3 mm hoog te zijn.

b. Specifieke etiketteringsregels voor frisdranken

De samenstelling en specifieke etiketteringseisen van frisdranken zijn voor een belangrijk deel vastgelegd in het Warenwetbesluit Gereserveerde aanduidingen en het Warenwetbesluit Etikettering. De aanduiding 'frisdrank' of 'limonade' mag alleen worden gebruikt voor een product dat voldoet aan de volgende omschrijving: "een drinkwaar die geen alcohol bevat, tenzij dit door een natuurlijk gistingsproces onbedoeld en onvermijdelijk aanwezig is tot een gehalte van ten hoogste 5 g ethylalcohol per liter en die bestaat uit water, natuurlijk mineraalwater of bronwater, en suikers of zoetstoffen, waaraan mogen zijn toegevoegd koolzuur, aroma's, eetbare bestanddelen van vruchten of planten, of vruchten- of plantensappen.

De beschermde productaanduiding is niet verplicht, producten die voldoen aan de vastgestelde omschrijving mogen een alternatieve benaming dragen. Als ze zich echter "frisdranken" willen noemen, moeten ze de in de definitie genoemde samenstelling hebben. Het belangrijkste uitgangspunt dat hierbij wordt gehanteerd, is dat de consument op de juiste wijze wordt geïnformeerd over de ware aard van het product.

Producten met de aanduiding 'vruchtenfrisdrank' of 'frisdrank met vruchtensap' moeten worden voorzien van het percentage vruchtensap, hetzij in de ingrediëntendeclaratie, hetzij in of in de nabijheid van de productaanduiding. Voor vruchtenfrisdranken geldt voorts geen wettelijk minimum vruchtensapgehalte.

Indien kinine en/of cafeïne aan de frisdrank is toegevoegd, geldt een maximum voor kinine van 85 mg/l en voor cafeïne 350 mg/l.

Kinine moet in de ingrediëntendeclaratie worden aangeduid als aroma, gevolgd door het woord "kinine".

Cafeïne in een gehalte tot en met 150 mg/l moet in de ingrediëntendeclaratie worden aangeduid als aroma, gevolgd door het woord "cafeïne". Cafeïne in een gehalte hoger dan 150 mg/l wordt in de ingrediëntendeclaratie aangeduid als cafeïne, gevolgd door de hoeveelheid in mg/100ml. Bovendien dient in hetzelfde gezichtsveld als de ingrediëntendeclaratie de aanduiding "hoog cafeïnegehalte" te worden aangebracht.

c. Frisdranken met zoetstoffen

Voor frisdranken waaraan zoetstoffen zijn toegevoegd, gelden extra etiketteringsregels.

Indien de suikers geheel of gedeeltelijk zijn vervangen door zoetstoffen dient bij de productaanduiding de aanduiding 'met zoetstof(fen)' resp. 'met suiker(s) en zoetstof(fen)' te worden vermeld. In frisdranken zijn de volgende zoetstoffen toegestaan: acesulfaam-K (max. 350 mg/l), aspartaam (max. 600 mg/l), cycloamzuur (max. 250 mg/l), sacharine (max. 80 mg/l), neohesperidine (max. 30 mg/l) en sucralose (max. 300 mg/l). Bij gebruik van aspartaam dient bovendien de vermelding 'bevat een bron van phenylalanine' op het etiket te worden aangebracht.

Frisdranken waarvan de suikers geheel of gedeeltelijk zijn vervangen door zoetstoffen leveren minder energie dan de reguliere frisdranken. De aanduiding 'light' mag worden gebezigd indien de frisdrank tenminste 33% minder energie levert dan de reguliere frisdrank of indien de frisdrank ten hoogste 85 kJ (20 kcal) per 100 ml levert. Daarnaast dient de voedingswaardedeclaratie op het etiket te worden aangebracht, tenminste bestaande uit de hoeveelheid energie, eiwit, koolhydraten en vetten per 100 ml.

d. Frisdranken met toegevoegde vitamines en mineralen

In Nederland is toevoeging van vitamines en mineralen aan frisdranken toegestaan, doch onder strikte voorwaarden. Uitsluitend de volgende vitamines en mineralen mogen aan frisdranken worden toegevoegd (technologische mogelijkheid buiten beschouwing gelaten): Vitamine A in de vorm van beta-caroteen, B1, B2, Niacine, B6, pantotheenzuur, B12, biotine, vitamine C, vitamine E, vitamine K, Ca, Mg, Fe, Mn, Na, K, Cl, P, Cr en Mo.

Naast de vermelding van de toegevoegde vitamines en/of mineralen in de ingrediëntendeclaratie mag en moet op het etiket de toevoeging uitsluitend blijken uit de aanduiding 'met toegevoegde (vitamines/mineralen)' of woorden van gelijke strekking bij de productaanduiding. Tevens dient een voedingswaardedeclaratie op het etiket te worden aangebracht, tenminste bestaande uit de hoeveelheid energie, eiwit, koolhydraten en vetten per 100 ml plus de toegevoegde vitamines/mineralen alsmede de percentages hiervan ten opzichte van de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid (ADH). De minimale hoeveelheid voor toegevoegde vitamines en mineralen bedraagt 15% van de ADH per redelijk geachte dagconsumptie. Om deze te mogen declareren dient minimaal 15% van de ADH per 100 ml aanwezig te zijn. Toevoegingen van vitamines of mineralen vanuit technologische overwegingen zijn uitgezonderd van deze minimale waarde. Voorbeelden hiervan zijn sportdranken met toegevoegde mineralen.

Claims zoals 'rijk aan (vitamines/mineralen)' zijn uitsluitend toegestaan voor vitamines en mineralen die al van nature in de frisdrank aanwezig zijn.

Frisdranken waaraan vitamines en/of mineralen zijn toegevoegd, dienen schriftelijk te worden aangemeld bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) alvorens deze te introduceren op de Nederlandse markt. Bij de aanmelding dient het totale gehalte aan afzonderlijke vitamines en/of mineralen te worden opgegeven per 100 ml alsmede per redelijk geachte dagconsumptie.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de Directie Gezondheidsbeleid van het Ministerie van VWS.

e. Regels van algemene strekking

Tot slot zijn de volgende regels van algemene strekking van belang:

- De productaanduiding, de vermelding van de datum van minimale houdbaarheid en de inhoud dienen zich in hetzelfde gezichtsveld te bevinden, met dien verstande dat voor wat betreft de minimale houdbaarheidsdatum mag worden volstaan met 'tenminste houdbaar tot einde' gevolgd door een verwijzing naar een andere plaats waar de datum is vermeld;
- De genoemde aanduidingen en vermeldingen bij punt a (behalve de productiepartij) dienen tenminste in de Nederlandse taal te worden aangebracht;
- Verboden zijn alle vermeldingen in woord of beeld die misleidend zijn met betrekking tot de aard, eigenschappen, samenstelling etc. van de frisdrank.

4. Verpakking

In principe zijn alle verpakkingsconcepten voor frisdranken toegestaan. Frisdranken mogen derhalve afgevuld worden in glas, blik, karton etc. mits de kwaliteit van het product gewaarborgd blijft.

- Indien koolzuurhoudende frisdranken worden verpakt in glazen flessen dienen de flessen te voldoen aan de bepalingen in de Nederlandse Warenwetregeling sterkte-eisen frisdrankflessen. Deze eisen hebben betrekking op de wanddikte, inwendige druk, kopruimte etc. van de flessen.

Bij Nederlandse fabrikanten, die hun frisdranken verpakken in glazen retourflessen wordt jaarlijks een controle door TNO/TPD uitgevoerd. De controle is wettelijk niet verplicht; het gaat om een gentleman's agreement tussen de frisdrankproducenten en de Inspectie Gezondheidsbescherming ('keuringsdienst'). Deze controle betreft barstdruk en de koppeling van de barstdruk aan de maximaal toelaatbare afvuldruk.

- Voor wat betreft de inhoudsmaat van de verpakking geldt, dat er op dit terrein in Nederland geen beperkingen gelden. Er is een EU Richtlijn die voorschrijft in welke inhoudsmaten verpakkingen van o.a. waters in de landen van de EU moeten worden toegelaten (dit zijn: 0,125l - 0,20l - 0,25l - 0,33l - 0,50l - 0,75l - 1l - 1,5l - 2l). Nederland laat op dit moment alle inhoudsmaten toe. In bepaalde andere landen gelden echter wel strikte bepalingen ten aanzien van de (verplicht) te voeren inhoudsmaten.
- Vanaf 2006 dient een producent/importeur zich te houden aan het "Besluit beheer verpakkingen en papier en karton". Hierin is onder meer bepaald welk percentage van de verschillende materiaalsoorten van verpakkingen moet worden ingezameld en gerecycled. In beginsel betreft het hier individuele doelstellingen. Door zich aan te sluiten bij de Stichting Nedvang (www.nedvang.nl) is de producent/importeur vrijgesteld van de individuele verplichtingen. De kosten hiervan kunt u vinden op www.nedvang.nl. In 2007 (aangevuld in 2008 met een addendum) is de Raamovereenkomst, gesloten tussen het ministerie van VROM, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het verpakkende bedrijfsleven. Deze Raamovereenkomst maakt het verpakkingenbeleid voor consumenten- en bedrijfsverpakkingen concreet, en regelt de financiering van de afvalverzameling en afvalverwerking. Voor alle verpakkingsmaterialen geldt dat minstens 65% gerecycled moet worden, oplopend tot 70% in 2010. Voor de afzonderlijke materialen gelden de volgende eisen:
75% voor verpakkingen van papier/karton
90% voor verpakkingen van glas
85% voor verpakkingen van metalen
25% voor verpakkingen van hout
32% voor verpakkingen van kunststof (oplopend tot 38% in 2010 en tot 42% in 2012)

Het gebruik van hervulbare kunststof flessen (groter dan 0,5 liter) is vanaf 2006 niet meer verplicht.

Vanaf 29 januari 2007 is een nieuw inzamelsysteem gestart voor lege eenmalige PET-flessen vanaf 1 liter. Deze eenmalige flessen gaan retour in grote zakken (retourbags) via het distributiecentrum van de retailer naar één van de drie tel/sorteercentra. Daar worden alle flessen geteld en gescand. Op basis hiervan wordt het statiegeld verrekend. Dit systeem is toegankelijk voor alle producenten en importeurs in Nederland die willen deelnemen. De Stichting Retourverpakking Nederland zorgt voor de coördinatie van het inzamelsysteem en de verrekening van onder meer statiegeld en VBR. Meer informatie over dit systeem kunt u vinden op de website www.retourverpakking.nl. Via deze website kunt u zich ook aanmelden.

5. Statiegeld

a. Statiegeld flessen

Op grond van de 'Verpakkingsverordening 2003' van het Productschap Dranken gelden de volgende statiegelden:

glazen retourflessen tot 0,5 liter	€ 0,10
glazen retourflessen van 0,5 liter	€ 0,15
glazen retourflessen boven 0,5 liter	€ 0,25
eenmalige en hervulbare PET-flessen boven 0,5 liter	€ 0,25

Op het etiket dient te worden vermeld dat de fles met statiegeld is belast.

b. Statiegeld kratten, rolcontainers, koolzuurcilinders, koolzuurpatronen en transportpallets koolzuurcilinders

Op grond van de 'Verpakkingsverordening 2003' van het Productschap Dranken gelden er in Nederland (verplicht) de volgende statiegelden voor kratten, rolcontainers, koolzuurcilinders, koolzuurpatronen en transportpallets koolzuurcilinders:

- voor kratten geldt een statiegeld dat afhankelijk is van het aantal en soort flessen per krat. Voor zgn. hele kratten dient het statiegeld van flessen + krat tezamen € 5,- te bedragen, voor 'halve kratten' is dat € 3,50.
- voor rolcontainers € 100,-
- voor koolzuurcilinders € 120,-
- voor koolzuurpatronen € 30,-
- voor transportpallets koolzuurcilinders € 220,-

c. Statiegeld pallets

In 1994 is Dranken Pallet Beheer Nederland B.V. (DPB) opgericht. DPB houdt het beheer over een pool van drankenpallets (eigendom van DPB), die worden gehuurd door bier-, frisdranken- en mineraalwaterproducenten die hervulbare verpakkingen op de markt brengen. Voor deze producenten geldt dat zij ook voor hun eenmalige verpakkingen gebruik mogen maken van de drankenpallets van DPB. Producenten die uitsluitend eenmalige verpakkingen afvullen komen hiervoor in het algemeen niet in aanmerking. Op basis van afspraken tussen de bier- en frisdranken- en mineraalwaterindustrie, de levensmiddelenhandel (CBL) en DPB geldt voor deze pallets een uniform statiegeld van € 22,50. Naast DPB-pallets komen ook nog andere (o.a. Chep) pallets voor; hiervoor geldt een afwijkende regeling. Nagenoeg alle frisdranken- en mineraalwaterfabrikanten zijn tot DPB toegetreden.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot DPB.

6. Verpakkingenbelasting

De tarieven van de verpakkingenbelasting voor 2011 per kilo verpakkingsmateriaal zijn als volgt.

a. aluminium en legeringen van aluminium	€ 0,9563
b. kunststof	€ 0,4733
c. overige metalen	€ 0,1595
d. biokunststof	€ 0,0800
e. papier en karton	€ 0,0800
f. glas	€ 0,0722
g. hout	€ 0,0211
h. een andere materiaalsoort	€ 0,1766

Het algemene tarief wordt € 0,51. Dit tarief moet worden gebruikt als men geen schatting van de hoeveelheid per materiaalsoort kan opgeven aan de belastingdienst.

Drempel

De drempel voor de verpakkingenbelasting bedraagt 50.000 kilo verpakkingen in de markt. Onder de 50.000 kilo is een bedrijf vrijgesteld van de verpakkingenbelasting. .

Laat u als importeur de verpakking van geïmporteerde producten verwijderen of afvoeren door een andere ondernemer? Dan moet u over deze verpakking verpakkingenbelasting betalen. Dat geldt ook als u hiervoor geen opdracht hebt gegeven of als de ondernemer de producten (verpakt of onverpakt) weer aan u ter beschikking stelt.

7. Verbruiksbelasting/BTW

Op frisdranken die in Nederland worden verkocht, wordt een verbruiksbelasting geheven van € 0,0550 per liter. Het BTW-tarief bedraagt 6%.

8. Invoerrechten

Ten aanzien van de import van frisdranken in Nederland gelden in bepaalde gevallen – afhankelijk van het land van herkomst – invoerrechten. Nadere inlichtingen hierover zijn te verkrijgen via de Douane Informatie Telefoon in Heerlen.

9. Tot slot

Wellicht ten overvloede herhalen wij onze disclaimer: Dit overzicht is naar beste weten samengesteld. Echter, er kan geen aansprakelijkheid voor fouten aanvaard worden. Alleen de wetteksten zijn bindend, niet deze gepopulariseerde tekst.

10. Voor meer informatie

Hier treft u een overzicht aan van de belangrijkste adressen waar u terecht kunt voor meer informatie.

Commissie Frisdranken en Waters

Postbus 179
2501 CD Den Haag
Tel. 070-3180710 / fax. 070-3106173
E-mail: fris&waters@productschapdranken.nl
Website: www.productschapdranken.nl; knop Commissie Frisdranken en Waters

Douane Informatie Telefoon

Tel. (gratis): 0800-0143 / fax: 045-5716415.

Dranken Pallet Beheer Nederland B.V. (DPB)

Postbus 179
2501 CD Den Haag
Tel. 070-3180725 / fax. 070-3469598
E-mail: info@drankenpallet.nl / Website: www.drankenpallet.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Directie Gezondheidsbeleid
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
Tel.: 070-3407911 / fax: 070-3407834
Website: www.minvws.nl

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)

Postbus 20951
2500 EZ Den Haag
Tel. 070-3393939 / fax 070-3391288
Website: www.minvrom.nl

Nedvang

Postbus 8724
3009 AS Rotterdam
Tel. 010-4206161 / fax 010-4201702
E-mail: info@nedvang.nl / Website: www.nedvang.nl

Stichting Retourverpakking Nederland

Postbus 179
2501 CD Den Haag
Tel. 070-3180730 / fax. 070-3106173
E-mail: info@retourverpakking.nl / Website: www.retourverpakking.nl

Nederlandse vereniging Frisdranken, Waters, Sappen (FWS)

Postbus 179
2501 CD Den Haag
Tel. 070-3180710 / fax. 070-3106173
E-mail: info@fws.nl / Website: www.fws.nl